

Aan Provinciale Staten
Statencommissie RGW

DATUM	22 september 2015	REFERENTIE	Youri den Otter
ONS NUMMER	815FDDB2	DOORKIESNUMMER	030-2583612
NUMMER PS	2015RGW88	E-MAILADRES	Youri.den.otter@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	1. Gegevens aan het Rijk 2. Toelichting aanpak spoedlocaties		

Onderwerp Statenbrief: Gegevens die worden aangeleverd aan het Rijk voor de landelijke eindrapportage van het Convenant Bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties (2010-2015)

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Aanleiding

Vóór 1 oktober 2015 moeten alle bevoegde gezagen Wet bodembescherming aan het Rijk gegevens aanleveren voor de landelijke eindrapportage van het Convenant bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties 2010-2015 (hierna: Convenant Bodem). In het Convenant bodem zijn afspraken vastgelegd over drie pijlers: de aanpak van spoedlocaties (bodemverontreiniging met risico's voor mens en milieu), gebiedsgericht grondwaterbeheer (GGB) en het ontwikkelen naar een integraal bodem- en ondergrondbeleid. De landelijke eindrapportage is bedoeld om te evalueren of de convenantsdoelstellingen zijn gehaald en welke opgave er nog ligt voor de periode 2016-2020. Deze eindrapportage zal de Minister medio februari 2016 aanbieden aan de Tweede Kamer. In deze brief ontvangt u een samenvatting van wat wij aan het Rijk hebben gerapporteerd.

Voorgeschiedenis

In juli 2009 is het Convenant Bodem ondertekend door Rijk, IPO, VNG en Unie van Waterschappen. Op 22 maart 2010 is het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Convenant Bodem (PUC) 2010-2014 door u vastgesteld. In 2011 en 2013 hebben wij tussentijds over de voortgang gerapporteerd aan het Rijk.

Essentie / samenvatting:

Wij rapporteren eind september 2015 aan het Rijk dat we de convenantsdoelstellingen uit het Convenant Bodem 2009 ten aanzien van de drie pijlers hebben gerealiseerd. De resultaten zijn per pijler als volgt samen te vatten:

- vóór 31 december 2015 zijn de humane spoedlocaties gesaneerd of de risico's beheerst en zijn de overige spoedlocaties; (verspreiding/ecologie) in beeld gebracht en zoveel mogelijk aangepakt;
- voor gebiedsgericht grondwaterbeheer (GGB) zijn de mogelijkheden binnen onze provincie in beeld gebracht. Gebiedsgericht grondwaterbeheer is een kans om grootschalige bodemverontreinigingen integraal aan te pakken en te combineren met andere gebruiksfuncties in de bodem (o.a. bodemenergie);
- het Utrechtse bodembeleid is integraal opgenomen in het (ontwerp-) Bodem-, Water- en Milieuplan. In het beleid is de koppeling gemaakt met ruimtelijke ontwikkelingen en zijn samenhangende beleidskeuzen gemaakt voor functies in de ondergrondse ruimte.

De volgende gegevens zijn per post verstuurd (zie bijlage 1 van deze brief):

- de lijst spoedlocaties peildatum 1 september 2015;
- begeleidende brief.

De volgende gegevens zijn digitaal aangeleverd:

- ingevuld antwoordformulier over de pijler spoedlocaties;
- uitgebreide invultabel spoedlocaties provincie Utrecht met peildatum 1 september 2015;
- ingevulde enquête over de pijlers aanpak spoedlocaties, GGB en bodemontwikkelingsbeleid.

Deze documenten zijn niet bijgevoegd bij deze brief.

Hieronder volgt een korte toelichting over de inhoud van de aangeleverde gegevens per pijler.

Pijler aanpak spoedlocaties

Op 1 september 2015 staan er nog 65 locaties op de spoedlijst van de provincie Utrecht. Van de 65 resterende spoedlocaties bevinden zich 13 locaties in de onderzoeksfase, 22 locaties in de planfase en 30 locaties in de uitvoeringsfase. Het belangrijkste resultaat is dat voor 31 december 2015 ter plaatse van alle nu bekende spoedlocaties de humane risico's zijn beheerst.

Bij het vergelijken van deze cijfers met de beginstand in 2009 (ca. 750 mogelijke spoedlocaties) en de tussenstand in 2013 (87 spoedlocaties, 26 mogelijke spoedlocaties) kunnen we concluderen dat de risico's als gevolg van bodemverontreiniging sterk zijn verminderd en beter beheersbaar zijn geworden. Ter plaatse van deze afgevallen spoedlocaties zijn de risico's weggenomen door een uitgevoerde sanering (vermindering risico's) of is met onderzoek aangetoond dat de bodemverontreiniging niet leidt tot risico's voor mens en milieu (verbetering beheersbaarheid door focus op 65 resterende spoedlocaties).

Verder zijn er nog 4 verdachte locaties, waar mogelijk risico's aanwezig zijn en 4 verdachte locaties in de buurt van een drinkwaterwinning, die de komende tijd nader worden onderzocht. Deze locaties zijn nog niet voldoende onderzocht om met zekerheid te kunnen zeggen dat sprake is van risico's. Daarom staan ze niet op de lijst.

In de bijlage 'toelichting aanpak spoedlocaties' wordt meer achtergrondinformatie gegeven over de uitvoering en de voortgang in de aanpak van de spoedlocaties gedurende de afgelopen convenantsperiode (2010-2015).

Pijler gebiedsgericht grondwaterbeheer

Gebiedsgericht grondwaterbeheer is een kans om grootschalige bodemverontreinigingen integraal aan te pakken en te combineren met andere gebruiksfuncties in de bodem (o.a. bodemenergie). In de periode 2010-2015 hebben we verschillende activiteiten ten aanzien van het stimuleren van GGB ondernomen. In 2010 zijn we van start gegaan met een verkenning van gebiedsgericht grondwaterbeheer op de Utrechtse Heuvelrug. Na deze verkenning zijn verschillende activiteiten opgestart (o.a. het uitvoeren van een aantal gemeentescans, het uitvoeren van een pilot in de gemeente Veenendaal, het opstellen van een samenvattend rapport van al onze werkzaamheden voor GGB).

Het aantal gebieden waarvoor GGB op dit moment toegepast zou kunnen worden binnen onze provincie lijkt beperkt. Dit heeft voor een groot deel te maken met het feit dat er door de recessie weinig ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden binnen gemeenten. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn een belangrijke aanjager voor het realiseren van GGB. Een bekend voorbeeld in de regio waar GGB wel wordt toegepast is het stationsgebied van de stad Utrecht.

Pijler bodemontwikkelingsbeleid

In deze convenantsperiode heeft voor het bodembeleid een ontwikkeling plaats gevonden naar integraal beleid, waarbij bodem is geïntegreerd met ruimtelijke ordening, milieu en water. In verschillende door u vastgestelde beleidsproducten is die verbinding gelegd (o.a. Bodemvisie (maart 2010), Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (februari 2013), kadernota ondergrond (april 2014)). De planning is dat het Bodem-, Water- en Milieuplan door u wordt vastgesteld in december 2015.

In het beleid voor bodem wordt breed naar alle mogelijke vormen van ondergronds gebruik in samenhang met elkaar gekeken, zoals bodemenergie, grondwaterwinning voor de drinkwatervoorziening en bodemsanering. Ook wordt dit ondergrondse gebruik steeds beter gekoppeld aan de bovengrondse ruimtelijke ontwikkelingen en functies. Daarnaast zijn de provinciale belangen in relatie tot mijnbouwactiviteiten beschouwd, zodat een goede regionale bijdrage geleverd kan worden aan de structuurvisies ondergrond (en schaliegas) van het Rijk.

Communicatie:

Nadat wij de gegevens aan het Rijk hebben gerapporteerd is een nieuwsbericht geplaatst op de website van de provincie Utrecht. Tevens is onder het thema bodemsanering/spoedlocaties de website geactualiseerd inclusief een lijst van de spoedlocaties per 1 september 2015.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Wij hebben de doelstellingen uit het Convenant Bodem 2010-2015 gerealiseerd.

Financiële consequenties

Aan het aanleveren van deze gegevens aan het Rijk zijn geen financiële consequenties verbonden.

Vervolgprocedure/voortgang

Met de actuele spoedlijst is ook duidelijk geworden dat we nog niet klaar zijn. De overgebleven spoedlocaties zullen in de volgende programmaperiode (2016-2020) worden opgepakt, evenals een verdere uitbreiding van de integrale beleidsbenadering. In maart jl. is hiervoor een nieuw Convenant Bodem en Ondergrond (2016-2020) afgesloten tussen Rijk, IPO, VNG en UvW. We zullen voor de uitvoering daarvan een nieuw programma opstellen.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,
De secretaris,